BRAC NIEUWS

Februari 2026

Vereniging voor Experimenteel Radio Onderzoek in Nederland

Overname van artikelen en/of schema's is slechts toegestaan met volledige bronvermelding. Aanbieders van artikelen en schema's ter publicatie, worden geacht bekend te zijn met de bepalingen, zoals in de auteurswet omschreven en deze bepalingen ook strikt na te leven.

De komende algemene bijeenkomst is op woensdag 4 februari op de gebruikelijke tijd (20.00 uur)

Ook de gewone inloop avonden blijven op woensdag.

Iedereen is uiteraard welkom.

Inhoud

Van de voorzitter 2
Een nieuwe doublet antenne 3
PACC contest 9
Operating practice (persoonlijke mening) 9
Leuke QSL kaarten 10
Artikels 11
Colofon 12

Van de voorzitter

Beste mensen,

Zoals eerder gemeld kregen we helaas het droevige bericht dat Gerrit Keller (NL-12620), echtgenoot van Aafra (PD8AFR) 21 januari is overleden. Afgelopen woensdag 28 januari was de begrafenis in Veghel. Zelf kon ik er niet naartoe i.v.m. vervoersproblemen, maar gelukkig konden Jan (PE1MQL) en Eric (PA2ELS) mede namens de club aanwezig zijn. Eric heeft afgelopen clubavond ons bijgepraat. Het was een mooie eenvoudige begrafenis. De meeste mensen van de club kenden Gerrit, samen met zijn zoons, als gedreven vrijwilligers op de vermaarde Bossche vlooienmarkt. Ook was Gerrit een bekwaam helper van zijn bevriende amateurs. Hij trad niet op de voorgrond maar was vaak wel aanwezig waar nodig. Mede namens de club wens ik via deze weg alsnog Afra en de kinderen sterkte om dit verlies te dragen.

Al een paar keer heeft Willem (PD5WS) de zondag rondes geleid. Zoals alle begin moeilijk is ging dat ook nog niet moeiteloos. Ook wel een beetje te verwachten omdat de combinatie van nieuwe repeater, nieuw gekoppelde digitale netwerken en nieuwe ronde leider misschien wel een beetje veel van het goede is. Willem wil de ronde graag vernieuwend leiden. Ik sta daar geheel achter. Om een stevige basis voor dit plan te leggen gaan we samen met Willem aan de slag. In eerste instantie in het format van de huidige ronde. Van daaruit werken we in overleg naar een ronde waarin ook thema's en vrije onderwerpen etc. aan de orde kunnen komen. Dit kan dan toe groeien naar een ronde waar naast het persoonlijk contact ook inhoudelijke thema's van allerlei aard voor kunnen komen. Komende zondag 1 februari zal Eric (PA2ELS) de ronde draaien.

De afgelopen club avond 14 januari als Nieuwjaarsreceptie was een week verschoven, i.v.m. weersomstandigheden, waardoor de Helftheuvel gesloten was. Het was een gezellige avond.
Ook hebben we op deze clubavond Hans (PA3BZR) een BRAC-pluim uitgereikt voor zijn bijzondere inzet voor de club. Helaas nog zonder bijbehorende speld i.v.m. leveringsproblemen, maar dat gaat goed komen. Er is wel een mooie oorkonde opgesteld die ik hem mocht overhandigen. Welverdiend door Hans, die met 22 jaar trouwe dienst als QSL-manager, honderden zo niet duizenden QLS-kaarten door zijn handen heeft laten gaan. Ik spreek namens ons allen ook hier nogmaals de waardering uit voor deze enorme door Hans verrichte inspanningen. Gelukkig heeft Hans zijn taken na deze lange periode vakkundig kunnen overdragen aan Martien (PD0ML) . Wij zijn blij dat Martien als opvolger deze taken op zich neemt en wensen hem succes bij het uitvoeren van deze belangrijke en interessante taak.

Het ESP32 Morse decoder project is goed op stoom gekomen. Er zijn al diverse werkende decoders gebouwd. Na aanvankelijk problemen met het flashen van de firmware, bleek dit vals alarm vanwege een verkeerde interpretatie. Er bleken enkele zaken gewijzigd in de uitvoering op github waardoor bepaalde typen bluetooth devices niet meer zichtbaar waren.

Wat betreft een vorig project de GPSDO. Op woensdag 11 februari is er een evaluatie bijeenkomst over dit project. Zelf heb ik inmiddels ook één in elkaar gezet. Maar daarover dus meer op 11 februari.

Deze maand gaan we bezig met het voorbereiden van de ledenvergadering 2026. In de volgende BRACnieuws meer hierover.

Klaas

PA1KE

Een nieuwe doublet antenne

Ik heb in mijn laatste zomervakantie uitgebreid kunnen experimenteren met een doublet antenne voor de hf banden. Een doublet is een symmetrisch gevoede dipool. De voedingslijn is een zogenaamde ‘kippenladder’ of ‘ladder line’.

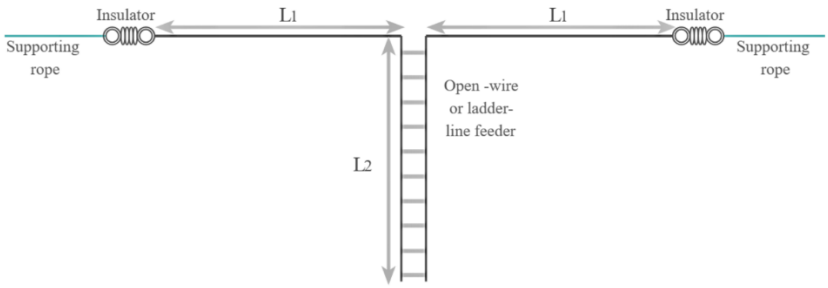

De antenne is niet resonant, dus niet precies op lengte voor een of meerdere banden. Je hebt daarom een tuner nodig die geschikt voor een symmetrische voedingslijn.

Mijn vakantie antenne was 2 x 10 meter lang en ik kon hem tunen op alle hf banden van 40m tot en met 10m. Ik heb ooit een tweedehandse MFJ Versatuner op de kop getikt op Marktplaats en die deed het er prima op.

Ik had een touwtje over een boomtak gegooid en de antenne daaraan omhoog getakeld. Het voedingspunt zal op een meter of zes-zeven hebben gehangen. De uiteinden hingen een meter of twee boven de grond. De resultaten waren zo bemoedigend dat ik besloot om thuis ook zo’n ding op te tuigen.

De eis was wel dat ‘ie het ook op 80m moest doen. Dan wil je eigenlijk het liefste een 2 x 20 meter dipool ophangen en ik schatte in dat dat net in mijn tuin moest passen. Zo zie je maar weer: meten is weten.

Nou staan er achter ons huis geen grote bomen, dus de eerste uitdaging was een manier verzinnen om het voedingspunt in de lucht te krijgen. En dan natuurlijk het liefste zo hoog mogelijk.

Tegenwoordig verkopen ze daarvoor allerlei fancy glasfiber masten en mijn oog was gevallen op een mast van Spiderbeam. Daar had ik goede verhalen over gehoord en gelezen.

Spiderbeam produceert, onder andere, uitschuifbare glasfiber masten. Ze zijn behoorlijk sterk en flexibel en verkrijgbaar in allerlei lengtes. Ik bestelde, heel optimistisch, een mast van 12 meter lang bij HFKits. Als je zo'n mast tijdelijk gebruikt, bijvoorbeeld op vakantie of tijdens een velddag, dan werkt dat heel gemakkelijk. Je schuift hem sectie voor sectie uit en iedere sectie klem je vast door hem te draaien.

Als je hem voor langere tijd wilt plaatsen, zoals in mijn geval, dan loop je het risico dat een of meerdere delen na een tijdje spontaan weer in elkaar schuiven. Om dat te voorkomen zijn er setjes in de handel met slangenklemmen op maat, rubberen strips en krimpkous waarmee je iedere sectie kunt zekeren. Die heb ik dus ook aangeschaft.

We hebben achter ons huis een praktijkruimte voor mijn vrouw laten bouwen en ik kreeg toestemming om de mast daaraan te bevestigen. Wat een lieverd is het toch. De volgende uitdaging was: hoe dan?

Na wat zoekwerk ontdekte ik een prima oplossing: verkeersbord klemmen.

Dat zijn klemmen waarmee ze verkeersborden aan een paal vastklemmen. Ze zijn een paar millimeter ruimer dan de diameter van de Spiderbeam mast. De oplossing daarvoor is een oude binnenband van een fiets die je twee keer om de Spiderbeam mast heen wikkelt. Dan past het prima en je zorgt ook meteen dat de mast niet beschadigd raakt door de klemmen.

Nu moest het hele spul nog aan de muur van de praktijkruimte vastgeschroefd. De uitdaging daarbij was weer dat er een aantal dakpannen een paar centimeter over de rand van het dak heen steken. Dus moest ik zorgen dat de mast minstens een centimeter of negen van de muur af bleef. Hoe dan?

De oplossing diende zich aan toen ik een rondje door de plaatselijke Karwei maakte. Rubberen deurstoppen.

Die hebben precies de goede lengte en zijn van behoorlijk sterk materiaal gemaakt. Perfecte afstand bussen! Dus, de Spiderbeam mast in de verkeersklemmen met binnenband, een paar deurstoppen er tegenaan, een paar flinke rivetten en dan het hele spul met een paar lange houtdraai bouten met een plug in de muur vastschroeven.

Dat gaat zo geen kant meer uit. En ik win mooi weer een meter of drie extra hoogte.

Toen was het tijd om de dipool er in te hijsen. Een van de eerste dingen waar ik achter kwam is dat 12 meter langer is dan je denkt. Het tweede was dat twee keer 20 meter antennedraad zwaarder is dan je denkt.

Ik heb de mast netjes getuid. Maar als ik probeerde om de Spiderbeam mast helemaal uit te schuiven met de dipool in de top dan zag het eruit als een vishengel met een joekel van een snoek eraan. Het topje stond dwars op de mast. Best spectaculair, maar geen oplossing voor de lange termijn. Ik heb de boel dus maar weer een stuk ingeschoven zodat alles recht op blijft staan. Ik denk dat de top nu op een meter of tien hoogte zit.

Waar ik ook achter kwam is dat het slimmer was geweest als ik even had uitgemeten of ik wel echt 2 keer 20 meter kwijt kon. Dat past namelijk op geen stukken na. De dipool is nu twee keer 17 meter. De Spiderbeam mast staat bovendien niet in het midden van de 2 x 17 meter met als resultaat dat het voedingspunt een stuk lager uitkomt.

Een uiteinde van de dipool zit vast aan mijn gevelmast. Het andere uiteinde loopt naar een schutting achter in de tuin. Het resultaat daarvan is dat het allemaal niet echt symmetrisch hangt. Allemaal niet optimaal maar ach, ik prijs me al gelukkig dat ik een tuin heb waarin ik dit allemaal kwijt kan.

Daarna was het een kwestie van de ladderlijn onder de dakpannen door naar binnen brengen en gaan testen of het allemaal ook echt werkte.

Dat bleek gelukkig zo te zijn. Ik kon de doublet op 80, 40 en 30 meter zonder problemen afstemmen. Dat waren de banden waarvoor ik hem wil gebruiken. Voor de hogere banden heb ik een Hexbeam tegen de gevel staan. Ik heb het niet getest, maar in theorie moet de doublet ook op alle andere hf banden functioneren.

Nou is afstemmen leuk. Maar werkt het ook echt of heb ik een gigantische dummyload geknutseld? Ik gebruik daar graag het Reverse Beacon Network (RBN) voor. Voor wie het niet weet, dat bestaat uit geautomatiseerde monitoring stations die zogenaamde ‘skimmer’ software gebruiken. Dat is software die CW kan detecteren en ontcijferen en de resultaten daarvan opslaat op de RBN website: https://www.reversebeacon.net/ Je kunt het dan zien op een wereldkaart. Het werkt echt geniaal goed. Je moet natuurlijk wel CW kunnen uitzenden, maar laat dat nou voor mij geen probleem zijn. :)

Het werkt best simpel. Je selecteert de banden waarvan je een rapport wilt, je laat weten dat ze mogen monitoren op jouw callsign en dan ga je een tijdje CQ roepen. Ik heb dat op een willekeurige doordeweekse avond getest.

Dit was het resultaat op 40 meter:

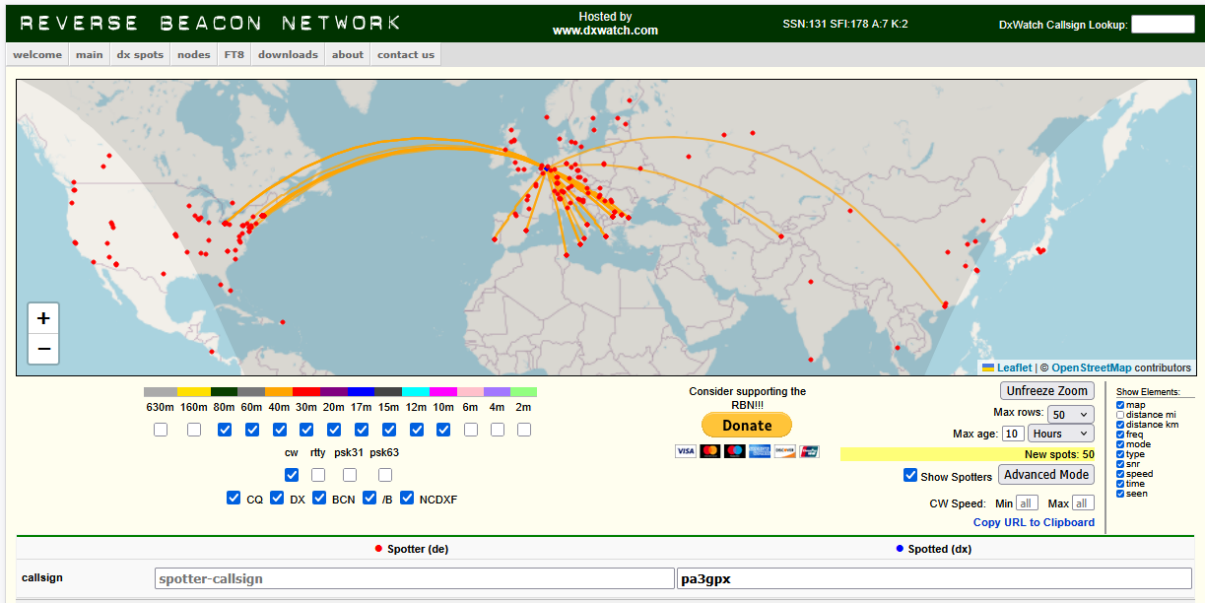

Dit was het resultaat op 80 meter:

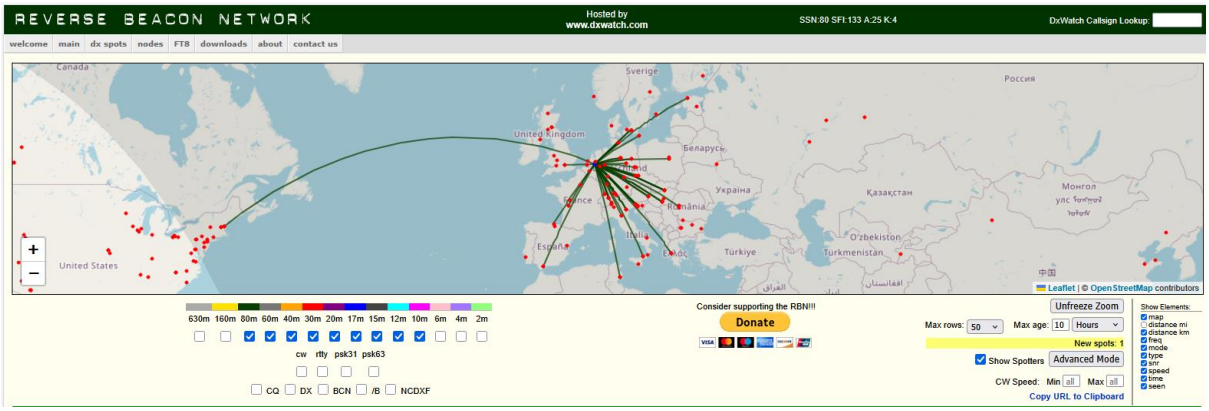

En dit was het resultaat op 30 meter:

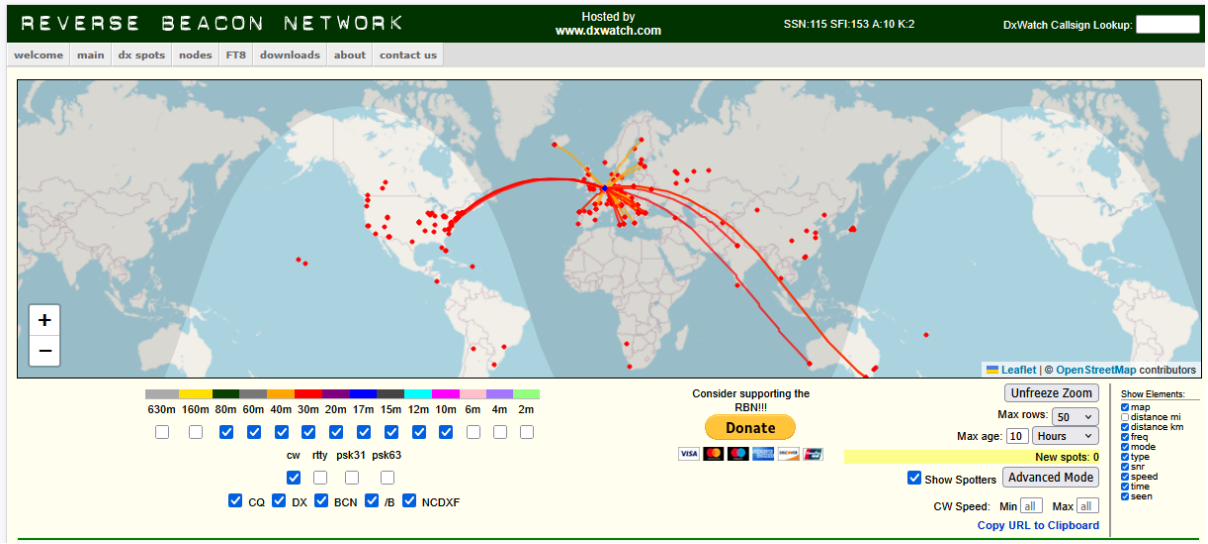

Ik moet zeggen dat mijn bek er wel een beetje van open viel. Met mijn ouwe trouwe endfed had ik nog niet meegemaakt dat ik buiten Europa werd gehoord. Wat een verschil! Dat verschil hoor ik ook

aan de ontvangstkant. Stations zijn op de doublet antenne meestal een S-punt of twee drie harder dan op mijn endfed.

Ook leuk: ik werd net na mijn testje op 30m aangeroepen door VK3NX en kreeg 589 als rapport. Mijn eerste 30m QSO met VK.

Ook leuk: ik heb mijn allereerste 5 MHz / 60m QSO gemaakt. Ja, daar kan ik het ding ook op tunen. Ik had alleen niet in de gaten dat we daar maar 15W mogen gebruiken. Oepss..

Nou zijn dit geen echte A-B tests. Het is allemaal erg afhankelijk van mijn interpretatie en ik wil natuurlijk graag horen en zien dat die doublet fantastisch werkt. Het feit is wel dat ik mijn endfed antenne niet meer heb gebruikt sinds die doublet er hangt.

De voorlopige conclusie is dat 'ie prima werkt. Tegelijkertijd wil ik nog wel wat dingen doen.

- Die Spiderbeam mast moet natuurlijk nog wel een meter of wat verder uitgeschoven worden. Dan moet ik meer gaan tuien en ik weet nog ff niet hoe ik dat moet aanpakken.
- De doublet werkt niet op 160m. Dat is ook logisch vanwege de beperkte lengte. Maar stel dat ik aan ieder uiteinde nog een meter of drie antennedraad toevoeg en dat gewoon haaks weg span? Dat moet voor de werking niet veel uitmaken, maar wie weet lukt het dan net wel op 160m. Of misschien toch maar een inverted-L voor 160m ophangen? Mmmm..
- Een echte A-B vergelijking tussen de doublet en de endfed zou tof zijn. Callum van DX-Commander heeft daar een interessante test mee gedaan. Zie: https://www.youtube.com/watch?v=mx5I23zexYc Misschien ga ik dat ook eens zo doen. Aan de andere kant, ik ben er allang achter wat beter werkt. Nou ja, we zien wel.
- Je kunt op de RBN kaartjes zien dat het naar het noorden toe allemaal wat minder lijkt te werken. Ik heb geen idee hoe dat komt. Een dipool heeft natuurlijk een stralingsdiagram en die van mij hangt ongeveer van noord naar zuid. Het is dus normaal dat het richting west en oost beter werkt. Maar er lijkt ook een verschil tussen zuid en noord te zijn wat ik niet kan verklaren. Daar moet ik nog eens in duiken.

Tot nu toe ben ik blij met mijn doublet en dat ik die net heb kunnen ophangen voor het echt koud werd. Ik heb er al uren lol mee gehad. En daar was het om te doen.

73, René PA3GPX

PACC contest

Op 14- en 15 februari vindt weer de jaarlijkse PACC contest plaats. De jaarlijkse contest waarin het de bedoeling is dat buitenlandse stations in 24 uur zoveel mogelijke Nederlandse stations werken. En andersom natuurlijk.

Juist omdat buitenlandse stations alleen punten kunnen verdienen door PA's te werken kan je op flinke belangstelling rekenen als je 'CQ CONTEST' roept of seint. Dit is de enige contest van het jaar waar je op kleine pileups kunt rekenen. Ook als je geen groot station tot je beschikking hebt. Erg tof!

Meer informatie vind je op: https://veron.nl/vereniging/commissies-en-werkgroepen/traffic-bureau/hf-contesten/pacc-contest/

Doe ook mee, al is het maar voor een uurtje. En vergeet dan niet om je score te uploaden voor het afdelingsklassement!

Operating practice (persoonlijke mening)

Ik heb in het vorige BRACnieuws heel enthousiast laten weten dat januari in het teken stond van World Wide Award of WWA.

Er zijn de hele maand wereldwijd een stuk of 50 WWA stations actief geweest en het idee was om die zo vaak mogelijk op zoveel mogelijk banden te werken.

Ik ben er zelf vanaf 1 januari mee aan de slag gegaan. Maar na bijna een week ben ik er flink op afgeknapt. De reden? De manier waarop amateurs vinden dat ze zich moeten gedragen als ze zo'n station, in een pileup, aanroepen.

Het is me al vaker opgevallen in pileups van dx-pedities of speciale stations dat het wel lijkt of sommige amateurs alleen maar een zender hebben en geen ontvanger. Of dat ze slecht horen. Of dat het ze niets kan schelen.

Ik bedoel dat we niet meer naar elkaar luisteren. Gewoon oeverloos, overal dwars doorheen, je call blijven herhalen. Ook als het dx station een compleet ander station aanroept.

Ik heb in interviews, met amateurs die op dx-peditie zijn geweest, gehoord dat Europa een slechte naam heeft op dat gebied. Japan is het meest gedisciplineerd, daarna komt de VS en wij komen als laatste.

En, heel eerlijk, ik hoor hetzelfde een klein beetje terug in de zondagochtend ronde van PI4SHB. Net zoals het de gewoonte is om, als je de beurt krijgt, te beginnen met: "PI4SHB en de groep van xxxx". Dat hoor ik bijna niemand doen.

Operating practice dus.

Nou kan het zo zijn dat ik gewoon een ouderwets, grumpy oud mannetje aan het worden ben. Gevalletje generatiekloof.

Maar weet je, in onze mensenmaatschappij is het steeds normaler om naar niemand te luisteren en gewoon je mening te roepen. Laten we dat nou als amateurs anders doen.

Wat vinden jullie?

René PA3GPX

Leuke QSL kaarten

Ja hoor, er kwamen weer wat leuke QSL kaarten binnen deze maand. :)

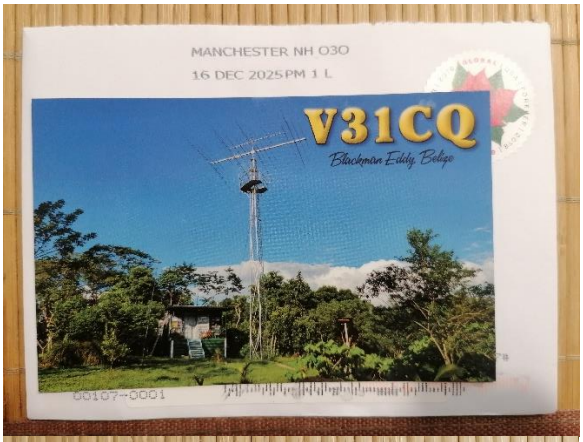

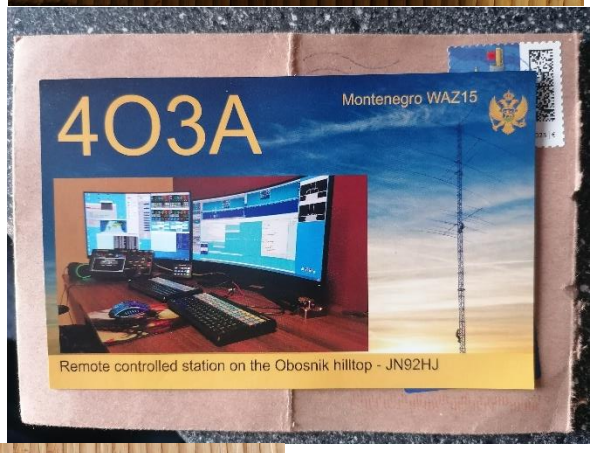

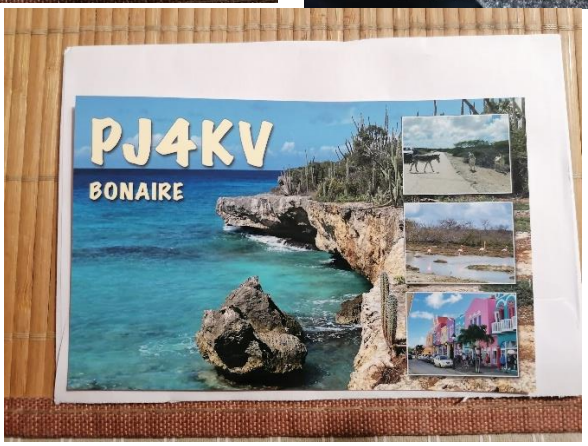

Allemaal foto's uit tropische gebieden. En ik kijk nu naar buiten waar het sneeuwt. Brrr… Weet iemand waar dit stickertje voor is trouwens? :)?

Beste mensen, ben ik de enige die leuke QSL kaarten binnen krijgt? Stuur ook eens een foto op. Ik plaats het met plezier!

Artikels

Ik zou het heel tof vinden als ik volgende maand het BRACnieuws niet zelf hoef vol te schrijven. Niet dat ik schrijven vervelend vind. Integendeel. Maar het is ons clubblad en de ideale situatie is dat clubleden hem vullen.

Dus wie levert een leuk artikel? Ik zeg maar GPSDO, morse decoder, repeater, ASL, ervaringen in de PACC.. Onderwerpen zat.

Wie-o-wie?

Colofon

Voorzitter:	Klaas Eldering PA1KE
Secretaris:	Felix Arons, PD0FLX felix.arons@gmail.com
Penningmeester:	Jan Schutte, PE1NFT, IBAN NL17INGB 0002 2576 80 t.n.v. VERON afdeling 's-Hertogenbosch penningmeester.a25@veron.nl
Lid	René Voortwist PA3GPX, rvoortwist@home.nl beheerder clubcall PI4SHB en lezingen
Lid	Hendrik Oosterhuis PA3GYK, hendrik@it-medical.nl
Clubhuis:	Het clubhuis is geopend op woensdagavond 20.00 uur, zaaltje 5 (knutselen, experimenteren, onderling QSO) Adres clubhuis : Soc. Cultureel Centrum "De Helftheuvel" Helftheuvel passage 115 5224 AC Den Bosch Telefoon: 073 - 6217973
Kascontrole	Nog te benoemen
Ontvangst nieuwe leden	Het bestuur
Vlooienmarkt	Stichting BRAC (zie www.radiovlooienmarkt.nl) **momenteel op non-actief.**
Afdelingsstation	PI4SHB beheer: René Voortwist; Rondes: Zondagochtend ronde om 11.30 op 145.250 MHz met ronde leiders: Felix Arons, PD0FLX, Klaas Eldering PA1KE en backup Eric Elstrodt PA2ELS
QSL-manager	Martien PD0ML martien26@hotmail.nl (geen afdelingsactiviteit)
Repeaters	In beheer bij Paul Sterk Stichting (zie https://paulsterkstichting.org/)
Website	Webmaster: Hendrik PA3GYK url: https://a25.veron.nl
Morse telegrafie training	René Voortwist PA3GPX - 2x per maand om 19:30 in Soc. Cultureel Centrum "De Helftheuvel" Helftheuvel passage 115 5224 AC Den Bosch. Voor informatie: rvoortwist@home.nl
Braknieuwsredactie	René Voortwist PA3GPX NCB-laan 23, 5462GA Veghel E-mail: rvoortwist@home.nl 06 208 947 81 Artikelen voor het komende BRAC nieuws kunnen t/m het laatste weekend van de maand ingeleverd worden. De redactie behoudt zich het recht voor om, altijd in overleg met de auteur, artikelen aan te passen.